

TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUDELTA 1.1. – 31.12.2009

Liikelaitos Kokkolan Energia on kunnallinen liikelaitos, joka huolehtii Kokkolan energiahuollosta ja harjoittaa energia-alan liiketoimintaa. Kokkolan Energia hankkii energiaa omista tuotantolaitoksistaan, hallitsemistaan osuuksista tuotantolaitoksissa ja muista lähteistä sekä toimittaa energiaa edelleen loppukäyttäjille ja tukkumarkkinoille. Liikelaitos Kokkolan Energian strategiset päämäärät johdetaan Kokkolan kaupungin strategisista tavoitteista ja syksyllä 2009 valmistuneesta kaupungin energialiiketoimintojen strategiasta.

Liikelaitos Kokkolan Energia omistaa sähkön jakeluverkoston, jossa Kokkolan kaupungin kokonaan omistama sähköverkkoyhtiö KENET Oy harjoittaa vuokrasopimuksen perusteella sähköverkkotoimintaa.

Liikelaitoksen ja verkkoyhtiön lisäksi Kokkolan kaupungin energialiiketoimintojen kokonaisuuteen kuuluu vuoden 2009 aikana perustettu ja toimintansa aloittanut Oy Kokkola Power Ab.

TOIMINNAN KEHITYS

Sähköenergian laskutettu loppukäyttäjämyynti pysyi likimain ennallaan 330 gigawattitunnissa (vuonna 2008 334 GWh, muutosta - 1,1 %). Vuoden 2009 keskimääräinen sähkön tukkumarkkinahinta oli 36,98 euroa megawattitunnilta (51,02 €/MWh), mikä yhdessä polttoaineiden korkean kustannustason kanssa alensi olennaisesti sähkön tuotannon kannattavuutta ja loi paineita sähkön vähittäismyyntihintaan. Sähköenergian kokonaishankinta, joka loppuvuoden osalta sisältää myös Oy Kokkola Power Ab:n tuotannon, oli 476 gigawattituntia (435 GWh, + 9,4 %).

Vuoden 2009 keskilämpötila Kokkolassa oli + 4,6 C (+ 5,3 C), mikä oli noin puoli astetta pitkäaikaista keskiarvoa korkeampi. Toimitunut kaukolämmön hankinta oli Kokkolassa 297 gigawattituntia (276 GWh, + 7,6 %). Kasvu johtui pääosin sääolosuhteista. Hankinnan sääkoryttävä kasvu oli edelleen alhainen, vain 1,8 % (1,8 %). Laskutettu myynti oli Kokkolassa 259 gigawattituntia (240 GWh, + 7,9 %). Uusia kuluttajia liitettiin verkostoon noin sata (150 kpl). Liittymisteho kasvoi 6,7 megawattia (3,2 MW). Vuoden lopussa liittymisteho oli 147,8 megawattia (141,2 MW).

Vuoden 2009 alusta Kokkolan Energian kaukolämpötoiminta laajeni käsittämään aiemmin Kälviän kunnan hoitaman lämpölaitostoiminnan Kälviän kirkonkylässä. Kälviän alueen myynti oli 6 gigawattituntia, kuluttajien lukumäärä 30 kappaletta ja liittymisteho 3,2 MW.

LIKEVAIHDON KEHITYS

Liikevaihto oli 37,9 miljoonaa euroa (vuonna 2008 34,3 milj.€, muutos + 10,5 %). Kasvusta noin puolet oli seurausta Oy Kokkola Power Ab:n sähkötuotannon välittämisestä markkinoille. Voimatalouden ja sähköenergian myyntituotot olivat 22,3 miljoonaa euroa (20,3 milj. €, + 9,7 %). Lämmön myyntituotot olivat 11,0 miljoonaa euroa (9,6 milj. €, + 15,9 %). Pääosin asennustoiminnasta koostuva muu myynti oli 1,5 miljoonaa euroa (1,6 milj. €, - 3,0 %). Verkon vuokratuloja saatiin KENET Oy:ltä 3,1 miljoonaa euroa (2,9 milj. €, + 5,9 %).

KULUT

Energianhankintakulut olivat yhteensä 27,0 miljoonaa euroa (21,9 milj. €, + 23,3 %). Muut käyttökulut olivat 4,7 miljoonaa euroa (4,8 milj. €, - 2,8 %). Suunnitelman mukaiset poistot olivat 2,8 miljoonaa euroa (2,7 milj. €, + 1,6 %). Liiketoiminnan kulut yhteensä kasvoivat 16,9 prosenttia.

TULOSKEHITYS

Liikevoitto oli 4,2 miljoonaa euroa (5,5 milj. €, - 23,4 %), mikä vastaa yhtätoista prosenttia liikevaihdosta (16 %). Tilikauden tulos oli - 0,1 miljoonaa euroa (1,4 milj. €). Peruspääoman tuottona tuloutettiin kaupungille 3,9 miljoonaa euroa (3,7 milj. €, + 5,7 %). Tilikauden voiton ja peruspääoman tuoton summa oli 3,8 miljoonaa euroa (5,1 milj. €, - 25,3 %).

Tunnusluvut		2009	2008
Liikevaihto	milj. €	37,9	34,3
Liikevoitto	milj. €	4,2	5,5
Liikevoitto-%		11,1	16,1
Oman pääoman tuotto-%		8,7	11,8
Omavaraisuusaste-%		56,3	56,0

INVESTOINNIT JA RAHOITUS

Tilikaudella Liikelaitoksen aineelliset investoinnit sähkö- ja kaukolämpöverkkojen rakentamiseen sekä kalustohankintoihin olivat 3,6 miljoonaa euroa (3,2 milj. €). Investoinnit yhteensä olivat 7,0 miljoonaa euroa (3,6 milj. €) mukaan lukien kaupungin osakepääomasijoitus Oy Kokkola Power Ab:n osakepääomaan. Liittymismaksujen lisäys oli 0,5 miljoonaa euroa, joten nettoinvestoinnit olivat 6,5 miljoonaa euroa (2,6 milj. €). Liittymismaksujen lisäyk-

sen, poistojen ja tilikauden voiton summa oli 3,2 miljoonaa euroa (4,7 milj. €).

HENKILÖSTÖ

Vuoden lopussa liikelaitoksen palveluksessa oli 53 henkilöä (54). Palkkoja ja palkkioita maksettiin yhteensä 2,4 miljoonaa euroa (2,1 milj. €, + 12,1 %).

YMPÄRISTÖ

Ympäristönäkökohtien huomioon ottaminen on yksi Kokkolan Energian toiminnan peruspilareista. Paikallinen energian tuotanto monipuolisista energialähteistä yhdistettynä kaukolämpötoimintaan muodostaa sellaisenaan vahvan ympäristöpoliittisia tavoitteita tukevan energiatehokkaan kokonaisuuden. Lisäksi Kokkolan Energia osallistuu ympäristöystävällisen energian tuotannon edistämiseen mahdollisuuksien mukaan mm. osakkuuksilla tuulivoimamahankkeissa. Kokkolan kaukolämmön aiheuttama hiilidioksidirasitus onkin murto-osa suoran sähkölämmityksen aiheuttamasta ja selvästi alempi kuin öljy- tai lämpöpumppulämmitysten aiheuttama tosiasiallinen hiilijalanjälki.

Kokkolan Energialla ei ole vireillä olevia ympäristölupaprosesseja.

VIREILLÄ OLEVAT OIKEUDELLISET ASIAT

Liikelaitos Kokkolan Energialla ei ole vireillä hakemus- tai riitaprosesseja. Verkkoyhtiö KENET Oy:n sähkösiirron hinnoittelun kohtuullisuutta koskeva vuonna 2008 alkanut markkinaoikeusprosessi päättyi markkinaoikeuden vuoden 2010 alussa antaman päätöksen perusteella yhtiön kannalta menestyksellisesti.

RISKIEN HALLINTA JA SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN

Kokkolan Energian toiminta altistuu poikkeuksellisten olosuhteiden tai ennakoimattomien vahinkojen aiheuttamille tuotantolaitosten ja siirtoverkostojen vaurioriskeille. Useiden vaihtoehtoisten hankintalähteiden ja voimaosuuksien hajautuksen johdosta yhden epätoivottavan tapahtuman vaikutus jää kuitenkin rajalliseksi. Oy Kokkola Power Ab:n tulo elimelliseksi osaksi energialiiketoimintoja parantaa edelleen energiajärjestelmän toimintavarmuutta poikkeuksellisissa vikatilanteissa. Osuusvoimafaitokset suojaavat omaisuus- ja keskeytysriskinsä vakuutuksilla. Poikkeuksellisten olosuhteiden aiheuttamaan riskiin Kokkolan Energia varautuu mm. valmiussuunnittelun avulla sekä ylläpitämällä henkilöstön varallaolojärjestelmää.

Kokkolan Energian liiketoiminnan taloudellinen tulos altistuu yleiselle energiatoimialan toimintaedellytyksiä rajoittavalle säätelylle sekä useille eri markkina- ja satunnaistekijöistä johtuville taloudellisille riskeille, joiden kunkin yksittäinen vaikutus on kuitenkin rajallinen johtuen hankinnan ja myynnin rakenteen hajautuksesta. Järjestelmällinen sähkökauppariskien hallinta on aloitettu.

Kokkolan Energian kokonaisvaltaisen riskienhallintapolitiikan ja useiden eri toiminta-alueiden riskienhallinnan kehittäminen on käynnissä.

Liikelaitoksen toiminta perustuu Kokkolan kaupungin koko organisaatiota koskevien ohjeiden ja sääntöjen lisäksi vahvistettuihin energiajohtokunnan johtosääntöön ja Liikelaitoksen toimintasääntöön sekä näitä tarkentaviin toimintaohjeisiin ja menettelytapoihin, joissa on tunnistettu kehittämistarpeita ja joita tarkennetaan samanaikaisesti riskienhallintatoiminnan kehityksen kanssa.

Liikelaitoksen talouden toteutumaa seurataan kuukausittain kiinnittäen erityistä huomiota seurannan suoriteperusteisuuteen. Kuukausitasolla laadituista tuloslaskelmista johdetaan raportit johtokunnalle ja kaupungin osavuositarkastuksiin. Eri liiketoimintojen taloudellista toteutumaa seurataan laitoksen sisäisen kannattavuuslaskennan avulla.

ORGANISAATIO JA TILINTARKASTAJAT

Kokkolan Energian toimintaa kehittää ja valvoo energiajohtokunta, johon tilivuoden loppuun kuuluivat Veikko Laitila puheenjohtajana, Esko Hyyppä varapuheenjohtajana sekä muina varsinaisina jäseninä Tomi Hirvinen, Jouni Huhtala, Minna Korhiakoski, Tuomas Luoma-aho, Ann-Louise Majabacka-Wisén 25.5.2009 saakka, Kaarina Niemi, Anneli Palosaari, Lillemor Sarin 25.5.2009 alkaen ja Touko Virkkala. Energiajohtajana on toiminut dipl.ins. Petri Kokko.

Tilintarkastusyhteisönä on toiminut KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy vastuunalaisena tarkastajanaan JHTT Aatos Mäkelä.

TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT JA NÄKYMÄT VUODELLE 2010

Vuoden 2010 alkukuukausien aikana lämmön kulutus on ollut tavanomaista suurempi ja sähköenergian tukkuhinta selvästi budjetoitua tasoa korkeammalla. Myös sähkömarkkinoiden hintaodotukset loppuvuodelle ovat budjetoitua korkeammalla.

Alkaneen talvikauden aikana on saatu rohkaisevia kokemuksia Oy Kokkola Power Ab:n voimalaitoksen sisältävän energiakokoonaisuuden toiminnallisista eduista.

Syksyllä 2008 alkanut taloudellinen matalasuhdanne on alentanut elinkeinotoiminnan ja uudisrakentamisen aktiviteettia myös Kokkolassa, joskin vähemmän kuin maassa keskimäärin. Tämän johdosta orgaanisen kasvun vaikutus tulosodotuksissa on vähäinen.

Mikäli polttoaineiden hinnat eivät kohtuuttomasti nouse, Kokkolan Energia kykenee saavuttamaan vuonna 2010 päättynyttä tilivuotta paremman tuloksen taloussuhdanteesta huolimatta.

Tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2009	1.1. - 31.12.2008
LIKEVAIHTO	37 928 690,53	34 332 764,83
Liiketoiminnan muut tuotot	744 993,92	634 683,37
Ostot tilikauden aikana	26 957 301,62	22 506 359,67
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-127 440,76	100 679,18
Ulkopuoliset palvelut	2 325 763,34	1 997 374,09
Materiaalit ja palvelut	29 155 624,20	24 403 054,58
Palkat ja palkkiot	1 671 396,31	1 603 568,77
Henkilösivukulut	87 945,06	108 451,42
Eläkekulut	622 696,13	526 168,08
Muut henkilösivukulut	-41 030,91	-42 464,39
Henkilöstökulut	2 341 006,59	2 195 723,88
Suunnitelmanmukaiset poistot	2 768 617,59	2 725 285,88
Poistot ja arvonalentumiset	2 768 617,59	2 725 285,51
Liiketoiminnan muut kulut	175 608,96	116 400,69
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	4 232 827,11	5 526 983,54
Rahoitustuotot ja -kulut		
Osinkotuotot	31 911,93	13 491,00
Muut korko- ja rahoitustuotot	92 661,06	225 993,98
Kunnalle maksettu korkokulut	365 192,00	429 699,00
Muille maksetut korkokulut	187 284,09	200 505,09
Korvaus peruspääomasta	3 880 462,51	3 655 174,78
Muut rahoituskulut	690,01	176,50
	4 308 055,62	4 046 070,39
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-75 228,51	1 480 913,15
Satunnaiset kulut	-	32 952,58
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-75 228,51	1 447 960,57

Tase

VASTAAVAA	31.12.2009	31.12.2008
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Tietokoneohjelmistot	2 250,60	4 705,80
Muut pitkävaikutteiset menot	<u>217 821,20</u>	<u>236 491,52</u>
Aineettomat hyödykkeet	220 071,80	241 197,32
Maa- ja vesialueet	81 712,41	81 712,41
Hallinto- ja laitosrakennukset	1 521 853,06	1 570 165,90
Tehdas ja tuotantorakennukset	413 507,98	280 291,98
Johtoverkostot ja laitteet	39 315 671,22	38 083 222,97
Kuljetusvälineet	204 400,22	206 719,73
Koneet ja kalusto	32 008,38	26 989,90
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>396 364,14</u>	<u>1 123,67</u>
Aineelliset hyödykkeet	41 965 517,41	40 250 226,56
Osuudet saman konsernin yrityksissä	3 500 000,00	500 000,00
Osuudet omistusyhteisyriksissä	3 431,03	3 431,03
Muut osakkeet ja osuudet	<u>25 916 433,27</u>	<u>25 916 433,27</u>
Sijoitukset	29 419 864,30	26 419 864,30
Liittymismaksut	<u>7 224,20</u>	<u>6 224,20</u>
Muut saamiset	7 224,20	6 224,20
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	71 612 677,71	66 917 512,38
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Aineet ja tarvikkeet	<u>758 237,22</u>	<u>630 796,46</u>
Vaihto-omaisuus	758 237,22	630 796,46
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	
Myyntisaamiset	6 205 612,52	6 050 466,88
Siirtosaamiset	<u>996 144,97</u>	<u>191 492,96</u>
Lyhytaikaiset saamiset	7 201 757,49	6 241 959,84
Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset	3 419 309,68	3 652 331,95
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	11 379 304,39	10 525 088,25
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>82 991 982,10</u>	<u>77 442 600,63</u>

Tase

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	16 400 466,59	15 893 759,05
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	27 489 991,18	26 042 030,61
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-75 228,51	1 447 960,57

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ

43 815 229,26 43 383 750,23

VIERAS PÄÄOMA

PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Lainat rahoituslaitoksilta	6 134 370,00	3 091 054,00
Liittymismaksut	16 726 086,69	16 239 376,98

PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

22 860 456,69 19 330 430,98

LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Lainat rahoituslaitoksilta	2 093 684,00	1 563 684,00
Saadut ennakot	5 550,47	3 907,05
Ostovelat	5 769 641,69	3 582 308,10
Lainat kunnalta	7 786 781,46	8 685 259,71
Siirtovelat	660 638,53	893 260,56

LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

16 316 296,15 14 728 419,42

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

82 991 982,10 77 442 600,63

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Kokkolassa _____ päivänä _____ kuuta 2010

Veikko Laitila
puheenjohtaja

Esko Hyyppä
varapuheenjohtaja

Tomi Hirvinen
johtokunnan jäsen

Jouni Huhtala
johtokunnan jäsen

Minna Korkiakoski
johtokunnan jäsen

Tuomas Luoma-aho
johtokunnan jäsen

Kaarina Niemi
johtokunnan jäsen

Anneli Palosaari
johtokunnan jäsen

Lillemor Sarin
johtokunnan jäsen

Touko Virkkala
johtokunnan jäsen

Petri Kokko
Energiajohtaja